

Místní názvy vznikly z potřeby označit určité místo.
Jednalo se většinou o pole, která byla rozdělena sítí cest. Dnes se tyto archaické názvy nepoužívají, zanikly s odsunem Němců. Na náčrtu pořízeném podle katastrální mapy z roku 1893 je pro orientaci šedě zakreslena asfaltová silnice, která v té době ještě neexistovala. Rovněž domy jsou zakresleny pouze orientačně.

Trubitz - Trubice • Les u Honezovic

Beim Musentzka Graben - U míšenské rokle, kde rostly dva stromy dobrých míšenských jablíček.

In Teuchl - V rybníčkách - V těchto místech byly mokřiny, rybníčky.

Tolicken - Dolíky - Zkomolenina českého slova. Pole nebyla rovná, tvořila dolíčky.

Auf den Schmiedtacker - Šmídovy akry /pole/ které patřily sedláku Schmiedovi. Kovář pole nevládnul.

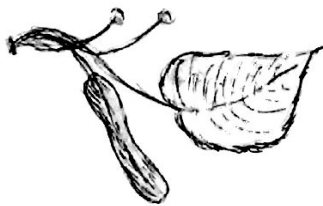
Am Anklan - Na Anklanu. Název se nedá přeložit.

Schmierpetz - Kolomazná pec. V těchto místech vyráběli lisovští sedláci pro svoji potřebu ze smoly a vápna pálením kolomaz.

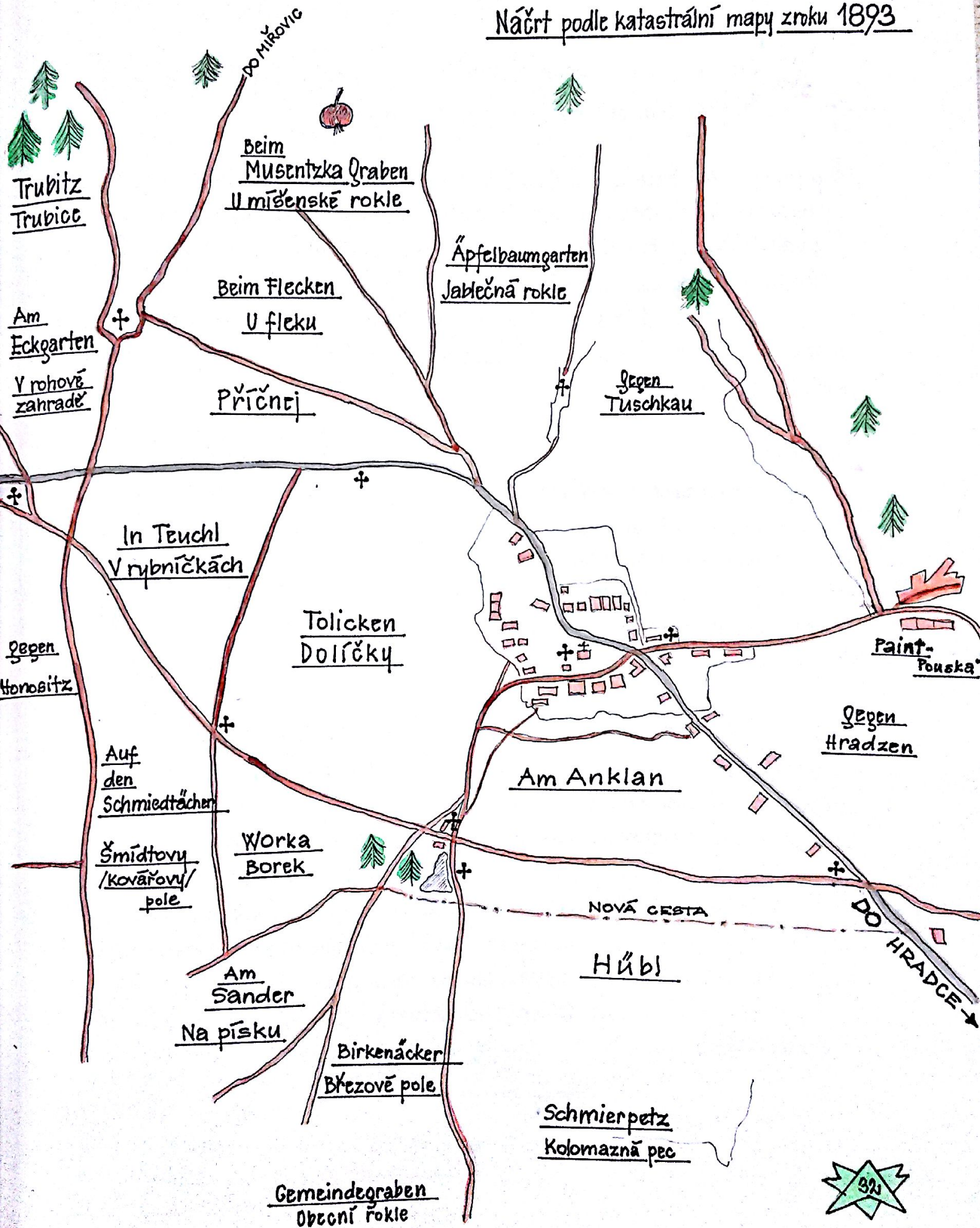
Hübl - správně asi Hügel - pahorek, kopeček. Pole jsou ve svahu.

Worka - Borek • Pole za lesíkem u pískovny.

Příčnej • Jediné místo česky označené je známo dodnes.

Náčrt podle katastrální mapy z roku 1893

V

šichni je dobře známe. Štíhlé kamenné památníky, zpravidla zakončené křížem se Spasitelem. Boží muka.

Byly hojně roztroušeny v české krajině. Po staletí připomínaly určitou tragickou či šťastnou událost. Bohužel, už nejsou roztroušeny. V posledních čtyřiceti letech jejich počet značně poklesl, na mnoha místech byly zcela zlikvidovány.

Podle zákresů ve staré mapě z roku 1893 a ze vzpomínek pamětníků dostáváme přehled, kolik bylo v Lisově a okolí božích muk a kde tyto „křížky“ stály.

U Hynků

Na začátku obce, po levé straně silnice ve směru od Hradce stávala u mohutného, snad stoletého topolu boží muka. Byla z pískovce. Z krychlového podstavce vycházel sloup, zakončený litinovým křížem.

Tato boží muka nechal postavit sedlák Radl /čp. 8/, mnozí však tvrdili, že jsou obecní. To proto, že se tady odehrával starý dobrý zvyk. Při každém pohřbu, když se tudy odebíral pohřební průvod k hradeckému hřbitovu, se lidé u těchto božích muk zastavili. Říkalo se, že se tu zesnulý loučí s obcí.

Když jednou vítr nalomil starému topolu silnou větev, chtěl ji Matěj Hýnek odříznout. Ta se zlomila a padla na křížek, ten povalila a rozlomila vejpůl. Topol později porazili pracovníci n.p. Silnice, když asfaltovali silnici vedoucí obcí.

Tak skončil jeden z křížků, kterého si staří lisováci nejvíce vážili.

U kapličky

V blízkosti kapličky, vedle mohutného stromu stával křížek. Nechal ho postavit sedlák Peter Schmied /č.p.16/. Po letech přešel do držení sedláka Raděje. Tento křížek byl zlikvidován jako jeden z prvních.

U pískoviště

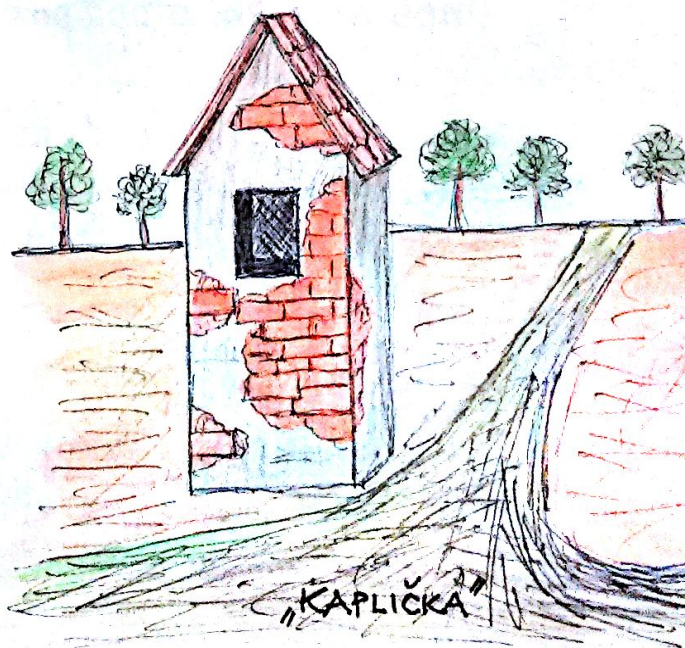
V místech kde se cesta od potoka Hořiny lomí k obci, poblíž pískoviště, stával žulový křížek. Patřil Kutzbauerovi /č.p.14/. Přečkal asi patnáct poválečných let, po jeho násilné likvidaci používali traktoriště největší kámen z křížku k zatížení bran při „vláčení“ polí.

Kaplička

Od stodoly sedláka Goliatha /č.p.23/, kde dnes staví dům J. Smolek, vedla cesta do polí. V místech kde se rozdvjovala, stával vysoký, zděný objekt s nikou pro obraz světce. Nebyla to kaplička, i když se objektu tak říkalo. Patřila Wollerovi /č.p.7/. Neudržovaný objekt byl při likvidaci polních cest zlikvidován také.

U stodoly

Za obcí na cestě k pískovišti stávala do roku 1994 stodola /viz výše/, která patřila Goliathovi /později Klement/. Ve zdivu stodoly byl výklenek pro obraz Panny Marie a před stodolou byla boží muka, která musela zaniknout ještě za dob Rakouska-Uherska. Dokazuje to však stará mapa a tě musíme věřit.

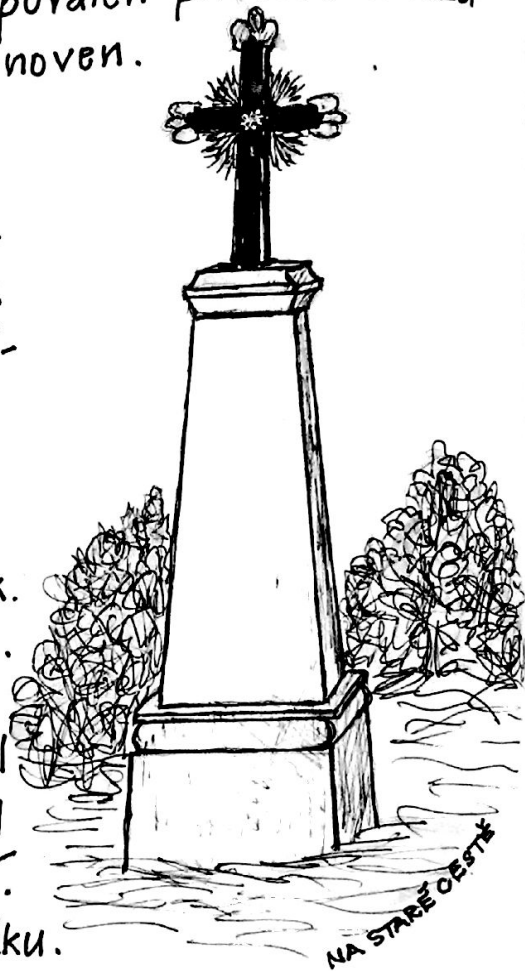

Pod dnešní asfaltovou silnicí vedoucí do Honezovic, na pokraji pole byla postavena boží muka. Patřila Johannu Majerlovi z Honezovic. Stála tu od roku 1918. Křížek byl povalen při orbě a ležel v poli několik let. V současné době byl obnoven.

Dne 10. listopadu 1901 postavil lisovský sedlák Johann Qotschy na staré cestě do Červeného Mlýna kříž, který nechal posvětit. Tento památník zmizel. Zasluhou nadšenců byl kámen nalezen a křížek byl v roce 2000 opět postaven.

V blízkosti domu čp. 44 stával křížek. Tuto skutečnost prozrazuje stará mapa.

Na polní cestě k lesu Trubice stál dřevěný památník, který údajně nechal postavit Radl. Byl dřevěný a sestával z podstavce a kryté schránky s P. Marií. Dnes není ani stopa po cestě, natož po křížku.

Vedle silnice do Honezovic, asi 500 metrů za obcí, stával v polích po levé straně křížek. Nevíme, komu patřil, ani jak vypadal. Dnes je v těchto místech jen nenápadný plochý základ.

V úvozu

Roklí na konci vsi vedla úvozová cesta do Touškova. Byly tam vysazeny ořechy. V těchto místech na pokraji Lisova postavil sedlák Zahner /čp. 1/ boží muka. Byla pěkná, kamenná a svědčila o majetku zřizovatele. Na „májovou“

se k tomuto křížku chodili lidé modlit. I tento křížek byl zlikvidován.

V Lisově bylo deset křížků. Jedenáctý, Majerlův nemusel být lisovský. Všechny byly postaveny v průběhu let 1875-1920. Nezůstal ani jeden. V šedesátých letech byly z různých důvodů zlikvidovány. Největšími likvidátory byli traktoristé JZD nebo státních statků, kteří křížky povalili, aby při „vláčení“ polí mohli kameny z křížků zatížit „brány“.

Toto se dělo v době, kdy předsedou JZD Lisov byl Smolík. Největším přímým likvidátorem byl Karel Vachovec z Hradce. Dnes jsou tři křížky zcela obnoveny, nikoliv však v původní podobě.

Vypracováno na základě vyprávění
lisovských rodaček

Anny Fischerové - Radějové
a Marie Niedermeierové.

Lisovská kaplička je nejvýznamnějším objektem v obci.

Byla postavena v květnu 1912. Stavěna byla bez povolení církevních činitelů. Proto poslali lisovští dodatečně prosbu, až dostali od církve souhlas. Plány zhotovil stavitel Lów ze Stoda. Zednické práce provedli zedníci z Lisova, dovoz materiálu obstarávali zdejší sedláci.

Dne 16. října 1912 byla kaplička při Růžencové pouti vysvěcena. Pan farář sloužil mši svatou a procesí obcházelo kapličku.

/Zdroj: Farní kniha Hradec/

P

ři oslavách 750 let Lisova si hosté z Německa povšimli zuboženého stavu sochy Panny Marie a nabídli, že ji zrestaurojí. Restaurátorem byl pan Rudolf Ehmann.

Po provedení opravě se na podstavci sošky objevil „záhadný“ nápis, provedený převážně ve zkratkách:

N. D. du Sacré Cœur
APP Par le St PÉRE
le 7 se 1875

Nápis je ve francouzštině a jeho plný text zní:

Notre Dame du Sacré Cœur Apprecié par le St. PÉRE

Český text

Naše Paní Nejsvětějšího srdce Vznáno Svatým Otcem
7. září 1875

Kde se soška vzala?

Zajímavý a nepravděpodobný poznatek sdělila paní Terezie Hlavínová. Její dědeček Peter Smied vyprávěl, že do Lisova jezdil na honu „velký pán ze Škodovky“. A ten za to, že mu byla pronajata honitba, daroval na přání obce do kapličky uvedenou sošku.

Kdo byl ten velký pán ze Škodovky? Nevíme, ale mohl to být majitel Škodovky ing. Emil Škoda. Byl naruživým nimrodem a tak by toto tvrzení mohlo být reálné.

V době darování současná kaplička ještě nestála.

Přehled lisovských starostů můžeme sledovat od roku 1913.

Od roku 1913 a po celou dobu první světové války až do roku 1919 byl starostou Josef Grůndl z čp. 29. Zemřel roku 1933.

V Československé republice se konaly první volby do obecních zastupitelstev v květnu 1919. Starostou Lisova byl zvolen Josef Niedermeier/čp. 5/. Volby v roce 1923 postavily do čela obce opět tohoto muže.

V roce 1932 ve volbách vyhráli sociální demokraté a starostou se stal Wenzel Baumrucker. Starostoval šest let, do června 1938. V posledních prvorepublikových volbách v r. 1938 zvítězil v Lisově člen Sudetoněmecké strany, fašista Josef Woller čp. 7. Starostoval do r. 1945.

Po válce a následném odsunu Němců z Lisova byl Okresním úřadem ve Stříbře pověřen funkcí starosty Čech Jakub Petřík čp. 26. Jeho funkční období bylo velmi složité, plně událostí, z nichž největší událostí byl odsun Němců a příchod nových osídlenců. J. Petřík starostoval do r. 1947.

Poté byl do čela obce postaven Josef Doubek čp. 7. Ani jeho funkční období nebylo jednoduché. Prožil Únor 1948. Starostou byl do r. 1950.

Za starostenského působení Františka Staubera čp. 43 došlo v roce 1960 ke sloučení obcí Hradec, Lisov a Střelice pod střediskovou obec Hradec u Stoda.

Po opětovém obnovení činnosti Obecního úřadu Lisov byl v r. 1990 zvolen starostou Adolf Holzäppel. Funkci vykonává již 11 let.